

Slutspurt i nyttehaven

Sæsonen i nyttehaven går på hæld, men arbejdet er ikke slut endnu.

Høst æblerne

Når æblerne med lethed slipper grenen, er det tid for plukning. Gem gerne æblerne til senere brug i æbekasser og stil dem et fugtigt og køligt sted med god luftcirkulation mellem frugterne. Tilse jævnligt æblerne og fjern alle syge æbler, så de ikke smitter de andre.

Grav kartoflerne op

Det er en god idé at grave kartoflerne op, inden jorden bliver for tung og våd. Vælg en tør og gerne blæsende dag, og læg kartoflerne på en presenning el.lign. så de kan ligge og tørre. Pas på med at lade dem ligge for længe, da lyset vil gøre grønne og dermed giftige. Gem dem til vinteren et mørkt og køligt sted (4-8 grader) fx i en jordkule.

Lav kompost

Lav kompost af alle de grønne rester fra køkkenhaven, hvis du altså ikke har høns til at tage sig af dem. Det giver gratis gødning, der samtidig forbedrer jorden.

Frugt og bærbuskene

Senest i september skal kirsebær, blommer og hindbær beskæres. Fjern de hindbærskud, som har båret hindbær, helt nede ved jorden. Du kan stadig tage udløbere fra de kraftigste jordbærplanter og plante dem på nye rækker.

Arbejdet i prydhaven

Med lidt arbejde i haven her sidst på sæsonen, er det stadig muligt at få en masse glæde ud af haven. Samtidig forberedes nye elementer nu, så de kan nydes til næste år.

Så nyt græs.

I september er jorden særlig varm og fugtig, og derfor er det et godt tidspunkt at så en ny græsplæne. Den nye plæne kan derved nå at vokse op og etablere sig inden vinteren, så den er klar til brug næste forår.

plant nyt i haven.

September er et godt tidspunkt at plante en lang række planter som f.eks. stauder, stedsegrønne planter og løg. Jorden er stadig lun, dagene er kortere og knap så solrige og tørre og natteluftens er fuld af fugt.

Del dine stauder.

Du kan også få nye planter ud af dine eksisterende stauder, og lige nu gælder det sær dem der blomstrer i foråret og forsommeren. Grav ældre klumper op og del dem i mindre stykker med en spade og plant dem nye steder i haven - eller byt med naboer.

Det er ikke slut med at luge ukrudt.

Jo mere ukrudt du fjerner nu, jo lettere bliver dit arbejde i haven til næste forår.

Hold gang i roserne

Fjern løbende visne roser og syge blade, men **undlad** at gøde. Nogle af roserne vil blomstre lige til frosten kommer. Giv også klatroserne lidt opmærksomhed. Klip dem om nødvendigt tilbage og bind løse grene op, mens stænglerne stadig er bløde. Så sikre du, at de ikke knækker under efterårets og vinterens storme.

Husk at havearbejde også godt må være hyggeligt. God fornøjelse ☺

